

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽALOS, ATSIKADUSIOS DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ,
ATLYGINIMO IR ATSTOVAVIMO VALSTYBEI IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBEI ĮSTATYMO NR. IX-895 1, 2¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šis įstatymas nustato žalos kompensavimą ne teismo tvarka asmenims, kuriems buvo pritaikytas **laikinas sulaikymas**, suėmimas, tačiau kurie įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu buvo išteisinti, arba kuriems įsiteisėjusia nutartimi ar nutarimu ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas, asignavimų žalai, atsiradusiai dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginti naudojimą, žalos, atsiradusios dėl neteisėto nuteisimo, neteisėto kardomojo kalinimo (suėmimo), neteisėto sulaikymo, neteisėto procesinių prievartos priemonių pritaikymo, neteisėto administracinės nuobaudos – arešto paskyrimo, atlyginimą ne teismo tvarka, Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto bei kitų tarptautinių institucijų, kurių jurisdikciją ar kompetenciją spręsti dėl Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių asmenų teisių pažeidimų yra pripažinusi Lietuvos Respublika (toliau – tarptautinės institucijos), sprendimų vykdymą, taip pat valstybės regresą (atgręžtinio reikalavimo) teisės į žalą padariusį asmenį įgyvendinimo tvarką ir atstovavimą valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei.“

2 straipsnis. 2¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 2¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2¹ straipsnis. Žalos dėl **procesinės prievartos priemonės – laikino sulaikymo arba kardamosios priemonės – suėmimo taikymo kompensavimas**

1. Teisę ne teismo tvarka gauti ~~iki 50~~ **10** bazinių socialinių išmokų dydžio piniginę kompensaciją, skirtą atlyginti dėl **laikino sulaikymo pritaikymo patirtą žalą arba 50 bazinių socialinių išmokų dydžio kompensaciją, skirtą atlyginti dėl** suėmimo pritaikymo patirtą ~~realią turtinę žalą, t. y. turto netekimą arba sugadinimą, turėtas išlaidas, negautas pajamas (negautą darbo užmokestį ar kitas darbinės pajamas atskaičius mokesčius ir privalomojo valstybinio socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo įmokas, taip pat negautas socialines ir kitas išmokas)~~, turi asmuo, kuris įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu buvo išteisintas arba kuriam priimta nutartis ar nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 212 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytais pagrindais, išskyrus atvejus, kai ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas suėjus apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminui arba atsisakyta asmenį persekioti baudžiamąja tvarka Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymo nustatytais pagrindais. Asmuo turi teisę ne vėliau kaip per vienus metus nuo nutarties ar nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą arba išteisinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos Teisingumo ministerijai pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintos formos prašymą skirti šioje dalyje nurodytą piniginę kompensaciją. Kartu su prašymu turi būti pateikti dokumentai, patvirtinantys ~~prašomos piniginės kompensacijos dydį ir asmens tapatybę, taip pat pridedama~~ **įsiteisėjęs nutarimas skirti laikiną sulaikymą arba** įsiteisėjusi teismo nutartis skirti suėmimą ir įsiteisėjęs nutarimas, nutartis **nutraukti ikiteisminį tyrimą** ar išteisinamasis nuosprendis.

2. Teisingumo ministerija, nagrinėdama prašymą skirti piniginę kompensaciją, turi teisę gauti iš valstybės institucijų, įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų informaciją, reikalingą šiai kompensacijai ~~apskaičiuoti išmokėti~~.

3. Teisingumo ministerija ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo asmens prašymo skirti piniginę kompensaciją ir visų ~~jai apskaičiuoti~~ reikalingų dokumentų gavimo dienos turi šiam asmeniui pateikti motyvuotą rašytinį sprendimą dėl piniginės kompensacijos skyrimo ar atsisakymo ją skirti. Atsisakyti skirti piniginę kompensaciją Teisingumo ministerija gali tik tuo atveju, kai pateikti ne visi šio straipsnio 1 dalyje nurodyti dokumentai arba žala jau buvo atlyginta ne teismo tvarka pagal šio įstatymo 3 straipsnį, arba asmuo kreipėsi į teismą šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Asmuo, kuris nesutinka su Teisingumo ministerijos sprendimu dėl kompensacijos ar jos atsisako, turi teisę kreiptis dėl žalos atlyginimo šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Asmuo, ne teismo tvarka gavęs piniginę kompensaciją, turi teisę dėl žalos atlyginimo kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Jeigu šiuo atveju teismas priteisia žalos atlyginimą, jis mažinamas atžvelgiant į asmeniui jau išmokėtos piniginės kompensacijos dydį.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas